ΜΙΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Προδομένη νεολαία

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

9.-Ὁ νόμος 93)1969 καί ὁ Χάρτης τῆς Παιδείας

ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΨΑΜΕ, ἰδιαίτερα στό πρῶτο μέρος τῆς ἔρευνας, τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο ὑπάρχουν καί λειτουργοῦν τά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα.

● ΣΗΜΕΡΑ θά δοῦμε τά στηρίγματα αὐτοῦ τοῦ πλαισίου πού μετατρέπουν τά ἱδρύματα σέ ἐξαρτημένες μονάδες καί τείνουν νά μεταβάλουν τούς φοιτητές σέ ἄτομα δίχως βούληση, ἐνῶ παράλληλα ἐμποδίζουν τήν ἀνάπτυξη ἑνός ἐλεύθερου φοιτητικοῦ συνδικαλισμοῦ.

● ΕΝΑ βασικό στήριγμα αὐτοῦ τοῦ πλαισίου εἶναι καί τό νομοθετικό διάταγμα 93)1969 «περί τῶν δικαιωμάτων καί τῶν καθηκόντων τῶν φοιτητῶν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων», τοῦ ὁποίου οἱ διατάξεις ἀντικαθιστοῦν τά ἄρθρα 118 ἕως καί 131 τοῦ νόμου 5343)1932. Πρόκειται γιά ἕνα νόμο πού περιγράφεται ἀπό πολλές πλευρές σάν ἀντισυνταγματικός, πού ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ βασικές διατάξεις ὅλων τῶν προηγουμένων ἑλληνικῶν Συνταγμάτων καί αὐτοῦ ἀκόμα τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968.

● ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ τῆς νοοτροπίας τοῦ νομοθέτη εἶναι ὅτι, ἐνῶ «οἱ φοιτηταί ὡς πρός τάς πρός τό Πανεπιστήμιον ὑποχρεώσεις αὐτῶν θεωροῦνται ἐνήλικες» (93)69, ἄρθρο 118, παράγρ. 2), ὡς πρός τά δικαιώματά τους θεωροῦνται σάν ἀνήλικοι, ἄν σκεφθοῦμε πώς, ἄν θελήσουν οἱ φοιτητές νά προβοῦν σέ ὁποιαδήποτε ἐξωπανεπιστημιακή ἐκδήλωση, μιά ὁμαδική ἐκδρομή π.χ., πρέπει νά πάρουν ἄδεια ἀπό τόν Πρύτανι! Γιατί διαφορετικά, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 126 τοῦ Ν.Δ. 93)69, παραπέμπονται στό Πειθαρχικό Συμβούλιο καί τιμωροῦνται.

● ΝΑ ΤΙ ἀκριβῶς ὁρίζει τό ἄρθρο 126: «Φοιτηταί προτιθέμενοι, ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτῶν, νά προσκαλέσουν δημοσίᾳ ἤ καί μή, φοιτητάς, ὅπως συμμετάσχουν εἰς ἑορτάς, τελετάς, διαλέξεις ἤ ἐκδρομάς, θεατρικάς παραστάσεις ἤ συναυλίας ἤ ἄλλας διοργανώσεις, παρασκευαζομένας εἴτε ὑπ' αὐτῶν τῶν προσκαλούντων εἴτε ὑπό ἄλλων, ὑποχρεοῦνται νά ζητήσουν ἐγγράφως πρό τριῶν τουλάχιστον ἡμερῶν, παρά τοῦ Πρυτάνεως τήν πρός τοῦτο ἄδειαν. Οἱ παραλείποντες τοῦτο καί οἱ παρά τήν ἄρνησιν τοῦ Πρυτάνεως προβαίνοντες εἰς τάς ἀνωτέρω ἐνεργείας τιμωροῦνται πειθαρχικῶς».

● ΑΣ ΔΟΥΜΕ ὅμως, καί τίς ἄλλες κύριες διατάξεις τοῦ 93 πού ἀποτελοῦν τά στηρίγματα τοῦ πλαισίου καί τούς λόγους γιά τούς ὁποίους πρέπει, κατά τή γνώμη μας, νά καταργηθοῦν.

● ΦΟΙΤΗΤΗΣ τιμωρεῖται πειθαρχικῶς ἐάν «προτρέπῃ τούς συναδέλφους του εἰς ἀποχήν ἐκ τῶν παραδόσεων ἤ ἀσκήσεων ἤ μετέχῃ ὁμαδικῶν ἀποχῶν» (ἄρθρο 120, παράγρ. 5).

● Η ΑΠΟΧΗ εἶναι γνωστό πώς ἀποτελεῖ ἕνα ἀποτελεσματικό μέσο τῶν φοιτητῶν γιά τήν ὑπεράσπιση κεκτημένων δικαιωμάτων τους, ἀλλά καί τήν διεκδίκηση ἐπιλύσεως χρονιζόντων προβλημάτων τους. Πρόκειται, δηλαδή, γιά μιά μορφή ἀγώνα πού ἰσοδυναμεῖ πρός τήν ἀπεργία τῶν ἐργαζομένων. Τό δικαίωμα ὅμως τῆς ἀπεργίας κατοχυρώνεται ἀπό τό Σύνταγμα καί ἡ ἀφαίρεσή του ἀπό τούς σπουδαστές τούς μετατρέπει σέ πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Γιατί οἱ φοιτητές εἶναι καί πολίτες καί ἐργαζόμενοι (γιά τήν τελευταία ἰδιότητά τους μιλήσαμε σέ προηγούμενο σημεῖο τῆς ἔρευνας).

● ΑΛΛΑ ἡ διάταξη αὐτή εἶναι ἀπαράδεκτη καί γιά ἕναν ἀκόμα βασικό λόγο. Θίγει τόν φοιτητικό συνδικαλισμό καί ἰδιαίτερα τά συνδικαλιστικά στελέχη, σάν ὑπεύθυνους τῆς πρωτοβουλίας γιά τήν κήρυξη ἀποχῆς.

● «ΦΟΙΤΗΤΑΙ προτιθέμενοι νά καλέσουν εἰς συνάθροισιν φοιτητάς μιᾶς ἤ πλειόνων Σχολῶν ἤ ὁμάδα φοιτητῶν ὀφείλουν νά ζητήσουν πρό εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν παρά τοῦ Πρυτάνεως ἐγγράφως τήν πρός τοῦτο ἄδειαν δηλοῦντες τόν τόπον, τήν ἡμέραν καί ὥραν καί τόν σκοπόν τῆς συναθροίσεως. Οἱ παραλείποντες τοῦτο, ὡς καί οἱ παρά τήν ἄρνησιν τοῦ Πρυτάνεως προβαίνοντες εἰς τήν πρόσκλησιν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς» (ἄρθρο 123, παράγρ. 1).

● ΕΠΙΣΗΣ, «Ἐάν ἡ συνάθροισις τῶν φοιτητῶν συγκαλῆται ἐν κεκλεισμένῳ πανεπιστημιακῷ χώρῳ, δικαιοῦται ὁ Πρύτανις ἤ καθηγητής, ἐντεταλμένος πρός τοῦτο ὑπό τοῦ Πρυτάνεως, παριστάμενος ἐν τῇ συναθροίσει, νά διαλύσῃ ταύτην, ἐάν ἐκτρέπηται τοῦ σκοποῦ δι' ὅν ἐκλήθη ἤ ἐάν διεξάγηται κατά τρόπον ἀνάρμοστον» (ἄρθρο 125).

● ΜΕ ΤΙΣ διατάξεις αὐτές θίγεται τό συνταγματικό δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῶν συναθροίσεων. Πρέπει νά καταργηθοῦν σάν ἀντισυνταγματικές καί ταυτόχρονα νά κατοχυρωθῆ νομοθετικά τό δικαίωμα τῶν φοιτητῶν νά πραγματοποιοῦν συγκεντρώσεις σέ κλειστούς χώρους τῶν Σχολῶν τους, καθώς καί σέ ἀνοικτούς τῶν Πανεπιστημίων χώρους, χωρίς τήν ἔγκριση τῶν πανεπιστημιακῶν ἤ ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.

● ΕΔΩ θά σημειώσουμε, ὅτι σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 123, παράγρ. 1, παραπέμφθηκε, πρίν ἕνα περίπου μήνα, στό Πειθαρχικό Συμβούλιο τό διοικητικό συμβούλιο τοῦ συλλόγου σπουδαστῶν Τοπογράφων Μηχανικῶν Ε.Μ. Πολυτεχνείου, γιατί συγκάλεσε γενική συνέλευση χωρίς τήν ἄδεια τοῦ Πρύτανι. Καί ἀκόμη, ὅτι σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 125 τοῦ 93)69, ἀσκετοί ἐπόπτες - καθηγητές διέλυσαν τίς γενικές συνελεύσεις τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1972, ὅταν ἡ πλειοψηφία τῶν φοιτητῶν ζητοῦσε κανονική διεξαγωγή τῶν ἐργασιῶν τῶν συνελεύσεων, χωρίς ὅμως ἀποτέλεσμα, μέ συνέπεια νά δημιουργηθῆ ἀτμόσφαιρα τεταμένη καί ἀπό τό λόγο αὐτόν νά διαλυθοῦν.

● ΦΟΙΤΗΤΗΣ τιμωρεῖται πειθαρχικῶς ἐάν ...«αἱ πράξεις αὐτοῦ καί ἡ ἐν γένει διαγωγή του μαρτυροῦν, ὅτι οὗτος δέν ἐμφορεῖται ἀπό τό ἁρμόζον καί μέ τό ὑφιστάμενον πολιτειακόν ἤ κοινωνικόν καθεστώς συμβιβαζόμενον πνεῦμα καί μέ τά ἐθνικά ἰδεώδη» (ἄρθρο 120, παράγρ. 7).

● ΜΕ ΤΟ ἄρθρο αὐτό δέν ἀναγνωρίζεται στό φοιτητή τό δικαίωμα νά εἶναι πλήρως ἐλεύθερος πολίτης καί νά διαμορφώνη ἐλεύθερα τήν πολιτική του συνείδηση. Δέν μπορεῖ νά ἔχη ἀπόψεις ἀντίθετες πρός τό ὑφιστάμενο κοινωνικό καί πολιτειακό σύστημα. Πρόκειται ἀναμφίβολα γιά διάταξη ἀντίθετη πρός τά βασικά ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, πού διασφαλίζουν τά πολιτικά δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων.

● «Η ΕΠΙ τινι τῶν ὑπό τῆς κειμένης νομοθεσίας τῆς ἀφορώσης εἰς τήν ἀσφάλειαν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος προβλεπομένων ἀδικημάτων καταδίκη τοῦ φοιτητοῦ, συνεπάγεται τήν ποινήν τῆς ἀπό τοῦ Πανεπιστημίου διαρκοῦς ἀποβολῆς ἐπιβαλλομένην ὑπό τῆς Συγκλήτου ἅμα τῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον γνωστοποιήσει αὐτῆς τῆς καταδίκης καί ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ὑπό τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου καταγιγνωσκομένης ποινῆς. Ὁμοίως καί ἡ ἐκτόπισις αὐτοῦ πέραν τοῦ ἑξαμήνου διά λόγους δημοσίας ἀσφαλείας ἐν γένει συνεπάγεται πειθαρχικήν ποινήν ἐξικνουμένην κατά τήν βαρύτητα τοῦ λόγου τῆς ἐκτοπίσεως μέχρι καί τῆς ποινῆς τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς ἐπιβαλλομένης κατά τήν αὐτήν διαδικασίαν. Ἡ ὑπό τῶν παρ. 1 καί 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένη ποινή τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων νά μετατραπῆ εἰς ὁριστικόν ἀποκλεισμόν ἐκ πάντων τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων τῆς χώρας» (ἄρθρο 121 παράγραφος 2).

● ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ γιά μιά διάταξη οὐσιαστικά ἀντισυνταγματική, γιατί δεσμεύει τήν ἐλεύθερη πνευματική ἀνάπτυξη κι' ἔτσι ἀντιβαίνει στά ἄρθρα τοῦ Συντάγματος πού προστατεύουν τά ἀτομικά δικαιώματα τοῦ πολίτη, ὅπως εἶναι π.χ. τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ἀνάπτυξης τῆς προσωπικότητάς του.

● ΚΑΙ ἀκόμη, γιατί παραβιάζει καί καταργεῖ τήν αὐτοτέλεια τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, ἡ ὁποία κατοχυρώνεται συνταγματικά (ἄρθρο 17 παρ. 4 τοῦ Συντάγματος), μέ τήν ἐντολή πού δίνει στή Σύγκλητο νά ἐπιβάλλη τήν ποινή τῆς ὁριστικῆς ἀποβολῆς, χωρίς δικαιοδοτική κρίση. Ἔτσι πού μεταβάλλει οὐσιαστικά τά Ἀνώτατα Ἱδρύματα σέ κρατικό φέουδο καί τούς φοιτητές σέ δημόσιους ὑπαλλήλους.

● «ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΗΣ τῆς διά τά ἀνωτέρω ἀδικήματα ποινικῆς δίκης δύναται νά ἀπαγγελθῆ ἡ ποινή τῆς προσωρινῆς ἀποβολῆς, μετατρεπομένης ὑπό τῆς Συγκλήτου εἰς ὁριστικήν μετά τήν ἔκδοσιν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως» (ἄρθρο 121 παρ. 3).

● Η ΕΠΙΒΟΛΗ τῆς ποινῆς τῆς προσωρινῆς ἀποβολῆς σέ φοιτητές πρίν ἀκόμα ἀποφανθῆ τελεσίδικα τό ἁρμόδιο Δικαστήριο — πού δέν ἀποκλείεται νά ἐκδώση καί ἀθωωτική ἀπόφαση — προσβάλλει ριζικά τήν ἔννοια τῆς Δικαιοσύνης στή χώρα μας. Πρόκειται δηλαδή, γιά ἕνα εἶδος ἐπέμβασης στό ἔργο τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, πού ἡ ἀνεξαρτησία της εἶναι συνταγματικά κατοχυρωμένη.

● «ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ποιναί ἐπιβάλλονται ὑπό πενταμελοῦς Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, συγκροτουμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων μετά γνώμην τῆς Συγκλήτου, ἐκ 4 τακτικῶν καθηγητῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἔξοας νομικῶν ἐπιστημῶν καί ἐκ τοῦ παρά τῷ Ἱδρύματι Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ...» (ἄρθρο 122 παρ. 4).

● Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου στό Πειθαρχικό Συμβούλιο καί ἡ συγκρότησή του μέ ἀπόφαση τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας εἶναι ριζικά ἀντίθετα πρός τήν ἀρχή τοῦ σεβασμοῦ τῆς αὐτονομίας τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Καί γενικά, ὁ θεσμός τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπιτρόπου εἶναι ἀντίθετος στήν ἀρχή αὐτή. Ἐπίσης, ἡ ἀπουσία ἐκπροσώπων τῶν φοιτητῶν στό Πειθαρχικό Συμβούλιο εἶναι μιά ἀκόμα ἐκδήλωση τῆς νοοτροπίας νά ἀντιμετωπίζεται ὁ φοιτητής σάν ἀνεύθυνο καί χωρίς ὀρθή κρίση ἄτομο.

● Η ΔΙΑΤΑΞΗ αὐτή πρέπει νά καταργηθῆ καί ἀντ' αὐτῆς νά κατοχυρωθῆ νομικά ἡ συγκρότηση τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀποκλειστικά ἀπό καθηγητές καί φοιτητές, χωρίς τήν ἐπέμβαση τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας.

● ΑΥΤΕΣ εἶναι μερικές ἀπό τίς βασικές διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 93)1969 πού οἱ φοιτηταί ζητοῦν τήν κατάργησή τους. Τήν κατάργηση τους ζητοῦν οἱ φοιτητές ὅλων τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Ἕνα ἀπό τά κύρια αἰτήματα τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου εἶναι ἡ κατάργηση τοῦ 93. Αἴτημα πού διεκδικοῦν μέ ἀποχή ἀπό τά μαθήματά τους.

● ΑΚΟΜΑ, οἱ φοιτητές ζητοῦν τήν κατάργηση τοῦ Ν.Δ. 180)69 πού ἐπιβάλλει τό θεσμό τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπιτρόπου καί θίγει ἔτσι τήν αὐτοτέλεια τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Ζητοῦν ἐπίσης, τήν κατάργηση τοῦ μέτρου ἀναστολῆς τῆς ἀναβολῆς κατατάξεως στό Στρατό λόγω σπουδῶν, πού ἐφαρμόσθηκε τελευταῖα σέ συνδικαλιστές φοιτητές βάσει τοῦ ἄρθρου 18 παρ. 5 τοῦ Ν.Δ. 720)1970.

ΟΙ ΑΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ

ΜΕ ΤΟ Ν.Δ. 93)1969 ἔχουν ὁριστικά ἀποβληθῆ ἀπό τίς Σχολές τους δεκάδες φοιτητές, πολλοί ἀπό τούς ὁποίους ἔχουν καταδικασθῆ ἀπό Ἔκτακτα Στρατοδικεῖα γιά παράβαση τοῦ Α.Ν. 509. Σέ ἄλλους ἔχουν ἐπιβληθῆ διάφορες ποινές εἴτε γιατί καταδικάσθηκαν ἀπό πολιτικά Δικαστήρια, εἴτε γιατί ἐκτοπίσθηκαν. Ἄλλοι παραπέμφθηκαν στό Πειθαρχικό Συμβούλιο γιατί διεκδίκησαν τά δικαιώματά τους στίς ἀρχαιρεσίες τῶν συλλόγων τους ἤ γιατί σύνταξαν μελέτη γιά τά προβλήματα τῆς Σχολῆς τους (παράδειγμα οἱ δυό φοιτητές τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων καί οἱ 12 τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς). Ἐνῶ ἄλλων ἐκκρεμεῖ ἡ πειθαρχική δίωξη.

● ΟΡΙΣΤΙΚΑ ἔχουν ἀποβληθῆ οἱ φοιτητές Στ. Ἀγγελίδης τοῦ ΕΜΠ, Γεώργ. Ἀνωμερίτης τῆς Ἐμπορικῆς, Δημοσθ. Δῶδος τῆς Παντείου, Ι. Μυλωνᾶς τῆς Ἐμπορικῆς, Φρ. Λιάπα καί Σελ. Σαβινίδου τῆς Φιλοσοφικῆς, Πην. Σαβινίδου τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Κώστ. Καρυωτάκης τῆς Παντείου, Φώτ. Προβατᾶς τοῦ ΕΜΠ, Κώστ. Κωσταράκος τῆς Βιομηχανικῆς, Χαράλ. Γεωργούλας τῆς Νομικῆς, Χαρ. Θεοδωρίδης τῆς Παντείου, Ἀριστ. Θεοδωρίδης τῆς Φυσικομαθηματικῆς, Ι. Καούνης τῆς Φυσικομαθηματικῆς, Φιλ. Παπούλιας τῆς Ἐμπορικῆς, Χρ. Γιαννακέας τῆς Φιλοσοφικῆς, Βασ. Γκόγκογλου τῆς Ἰατρικῆς, Στ. Κατσαρός τῆς Φυσικομαθηματικῆς κ.ἄ.

● ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ, ἀναγνώστης μας ὑποστηρίζει τά ἑξῆς μέ ἐπιστολή του, πού δημοσιεύσαμε πρό ἡμερῶν στή στήλη «Οἱ νέοι καί τά προβλήματά τους», σχετικά μέ τήν ἐπιβολή τῆς ποινῆς τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς σέ φοιτητές, πού καταδικάσθηκαν ἀπό Ἔκτακτα Στρατοδικεῖα:

«Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, αἱ ἐπιβάλλουσαι τήν ποινήν τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς μετά ἀπό καταδίκας φοιτητῶν διά παράβασιν τοῦ Α.Ν. 509 αἵτινες ἐπεβλήθησαν παρά τῶν ἐκτάκτων Στρατοδικείων εἶναι παράνομοι, διότι: α) Ἐξεδόθησαν κατά παράβασιν τῆς διατάξεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ Ν.Δ. 93)69 "... 2. Ἡ ἐπί τινι τῶν ὑπό τῆς κειμένης νομοθεσίας τῆς ἀφορώσης εἰς τήν ἀσφάλειαν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος προβλεπομένων ἀδικημάτων καταδίκη τοῦ φοιτητοῦ, συνεπάγεται τήν ποινήν, τῆς ἀπό τοῦ Πανεπιστημίου διαρκοῦς ἀποβολῆς, ἐπιβαλλομένην ὑπό τῆς Συγκλήτου ἅμα καθ' οἱονδήποτε τρόπον γνωστοποίηση αὐτή τῆς καταδίκης καί ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ὑπό τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου καταγιγνωσκομένης ποινῆς...", ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 1 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας "Ποινικήν δικαιοδοσίαν ἀσκοῦσι τά ἑξῆς δικαστήρια 1) τά Πταισματοδικεῖα, 2) τά Πλημμελειοδικεῖα, 3) τά Δικαστήρια Ἀνηλίκων, 4) τά Κακουργιοδικεῖα, 5) τά Ἐφετεῖα, 6) ὁ Ἄρειος Πάγος ὡς ἀκυρωτικόν", δηλαδή ὁ νομοθέτης θέλει ἡ καταδίκη νά ἔχη καταγνωσθῆ ὑπό ΠΟΙΝΙΚΟΥ Δ)ΡΙΟΥ. Ἐπειδή ὅμως, ποινικά Δ)ρια εἶναι μόνον τά ὁριζόμενα ὑπό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κ.Π.Δ. αἱ καταγνωσθεῖσαι ὑπό τῶν Στρατοδικείων ποιναί δέν θεμελιοῦν ἁρμοδιότητα τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοῦ ἐπιβάλλειν τήν ποινή τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς, καθ' ὅσον ὁ νομοθέτης ὡς ποινικά Δ)ρια νοεῖ τά τακτικά καί μόνον καί οὐχί τά ἐξαιρετικά δηλ. τά Στρατοδικεῖα, ἄλλως ρητῶς ἔδει νά τά μνημονεύση.

»β) Αὗται ἐξεδόθησαν κατά παράβασιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Πειθαρχικοῦ Δικαίου καθ' ὅσον ἡ ὑπό τῆς διατάξεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ Ν.Δ. 93)69 ὡς ἄνω ἔχει δέν ἐπιτρέπει κάν τήν δικαιοδοτικήν κρίσιν διά κλιμακώσεως τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν ἀλλ' ἐπιτακτικῶς παρέχει ἁρμοδιότητα πρός ἐπιβολήν μιᾶς καί δή ὡρισμένης πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς τοιαύτης τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς.

»γ) Τά αὐτά ἰσχύουν καί διά τόν ἤδη κατηργημένον ὑπό τοῦ Συντάγματος 1952 καί παρά τό Σ)γμα τοῦ 1927 ψηφισθέντα 4353)32 ὡς καί διά το Ν.Δ. 7) 7.9.1935, πλήν τῶν εἰδικῶς προσιδιαζόντων εἰς τό Ν.Δ. 93)69 ἀναφερθέντων.

» Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, αἱ ὑπό τοῦ Πανεπιστημίου ἐνέργειαι ἤτοι ἡ παραπομπή φοιτητῶν εἰς τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον ἤ τήν Σύγκλητον καί ἡ ἐπιβολή εἰς αὐτούς ποινῶν καί δή τῆς διαρκοῦς ἀποβολῆς, ἀποτελοῦν πράξεις παρανόμους, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων γεννᾶται ὑποχρέωσις τῶν δι' ἀποζημίωσιν κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ.».

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ διεκδικοῦν τήν συμμετοχή τους στή σύνταξη τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Καί δικαίως, γιατί ὁ Καταστατικός Χάρτης εἶναι τό Σύνταγμα τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, ἀφοῦ αὐτός διαγράφει καί ρυθμίζει τά νομικά καί θεσμικά πλαίσια λειτουργίας τους. Οἱ διατάξεις του καθορίζουν κάθε τι πού ἀφορᾶ τίς σπουδές καί τίς συνδικαλιστικές ἐλευθερίες τῶν φοιτητῶν. Τά δικαιώματά τους.

● Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ Χάρτης εἶναι τό Σύνταγμα τῶν φοιτητῶν καί δικαιωματικά πρέπει νά πάρουν μέρος στήν ἐπεξεργασία καί τήν τελική διαμόρφωσή του.

● ΗΔΗ ὅμως, καταρτίσθηκε ἕνα πρῶτο προσχέδιο νομοθετικοῦ διατάγματος, τό ὁποῖο δημοσιεύθηκε πρόσφατα στίς ἐφημερίδες, χωρίς νά πάρουν μέρος οἱ φοιτητές στή σύνταξή του.

● ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ τοῦ προσχεδίου αὐτοῦ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, εἶναι ἀντίθετες μέ τήν ἔννοια τῆς αὐτοτέλειας ἤ αὐτοδιοίκησης τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, ἐνῶ παράλληλα καθιερώνουν ἕνα καταπιεστικό «μηχανισμό» γιά τόν περιορισμό τῶν ἀκαδημαϊκῶν καί συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν.

● ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ αὐτό πού ἀποτελεῖται ἀπό 125 ἄρθρα, καταρτίσθηκε ἀπό τόν καθηγητή κ. Δ. Κουτσογιαννόπουλο, Α΄ ἀντιπρύτανι τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη.

● ΣΤΗΝ «ΕΙΣΗΓΗΣΗ ἐπί τοῦ προσχεδίου Ν.Δ.», ἀναφέρεται: «... Ὅταν αἱ συζητήσεις (τῆς Ἐπιτροπῆς) ἐπερατώθησαν, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ι. Ξανθάκης, ἀνέθεσεν εἰς τόν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Β΄ (τότε, τώρα Α΄) Ἀντιπρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (κ. Κουτσογιαννόπουλο) ὅπως, ἐπί τῇ βάσει τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν διαφόρων θεμάτων καί τοῦ κατά τό παρελθόν ἔτος ἐκπονηθέντος σχεδίου, συντάξη οὗτος τό τελικόν προσχέδιον. Κατηρτίσθη οὕτω Σχέδιον Νόμου ἐξ 125 ἄρθρων, διῃρημένων εἰς ἕξη (6) κεφάλαια, ἀναγνωσθέντα καί ἐπικυρωθέντα ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς».

● ΑΣ ΣΗΜΕΙΩΘΗ, ὅτι ὁ ἴδιος καθηγητής, σάν Β΄ ἀντιπρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου, ὑπῆρξε πρόεδρος ἐπιτροπῆς σύνταξης προσχεδίου Ν.Δ. περί Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Τό ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς τέλειωσε τόν Ἰούνιο τοῦ 1971. Τό ἔργο τῆς σύνταξης τοῦ Προσχεδίου Καταστατικοῦ Χάρτη εἶχε ἀνατεθῆ στήν Ἐπιτροπή ἀπό τόν τότε ὑπουργό Παιδείας.

ΑΣ ΔΟΥΜΕ τώρα, μερικές ἀπό τίς διατάξεις τοῦ τελευταίου προσχεδίου Καταστατικοῦ Χάρτη, πού θεσπίζουν τήν πλήρη ἐξάρτηση τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων ἀπό τό Κράτος καί περιορίζουν τά δικαιώματα τῶν φοιτητῶν σάν ἀκαδημαϊκῶν, ἐλευθέρων πολιτῶν.

● «Ματαιωθείσης συνεδρίας τινός ἐλλείψει ἀπαρτίας, ὁ πρόεδρος τῆς Συγκλήτου καλεῖ ταύτην καί αὖθις εἰς συνεδρίαν ἀναφέρων ἐν τῇ προσκλήσει τόν λόγον τῆς ματαιώσεως. Ἐάν καί μετά τήν δευτέραν ταύτην πρόσκλησιν δέν σχηματισθῆ ἀπαρτία, ὁ πρόεδρος ὑποχρεοῦται νά ἀνακοινώση τοῦτο εἰς τόν ὑπουργόν» (ἄρθρο 20 παραγρ. 3).

● ΕΠΙΣΗΣ: «Τήν κατά τό αὐτό ἀκαδημαϊκόν ἔτος ἀδικαιολόγητον ἀπουσίαν μέλους ἑνός τῆς Συγκλήτου ἀπό τριῶν συνεχῶν καί ἐν ταυτῷ ἡμέρᾳ γενομένων συνεδριῶν, ὑποχρεοῦται ὁ πρόεδρος αὐτῆς νά ἀνακοινώση εἰς τόν ὑπουργόν» (ἄρθρο 25 παράγραφος 1).

● ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ἀντίθετες πρός τήν ἀρχή τῆς αὐτοτέλειας τῶν Ἱδρυμάτων, ὅταν ὑποχρεώνουν τόν πρόεδρο τῆς Συγκλήτου νά πληροφορῆ τόν ὑπουργό Παιδείας γιά τήν ἔλλειψη ἀπαρτίας καί τήν ἀπουσία συγκλητικῶν.

● ΑΚΟΜΑ, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 66 τοῦ προσχεδίου, ὁ ὑπουργός Παιδείας ἔχει τό δικαίωμα νά ἀπορρίψη τόν ἤδη ἐκλεγέντα καθηγητή ἀπό τόν σύλλογο καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καί ὄχι ἁπλά καί μόνο νά ἐπικυρώση τήν ἐκλογή του. Πρᾶγμα πού ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τό ἄρθρο 1 πού ὁρίζει: «Τά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα εἶναι αὐτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καί λειτουργοῦν ὑπό τήν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς αὐτοδιοικήσεως περιλαμβάνεται ἰδίᾳ ἡ ὑπό τῶν Ἱδρυμάτων ἐκλογή τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ὡς καί τοῦ πάσης φύσεως διδακτικοῦ καί διοικητικοῦ προσωπικοῦ».

● ΕΠΙΣΗΣ, καταργοῦν οὐσιαστικά τήν ἔννοια αὐτοδιοίκησης καί αὐτοτέλειας τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, τά ἑξῆς εἰδικότερα ἄρθρα:

● «Παρά τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας συνιστᾶται καί λειτουργεῖ ἐπιμελές Συμβούλιον Ἀνωτάτης Παιδείας συγκροτούμενον ἐκ τριῶν Ἀκαδημαϊκῶν ὁμοτίμων καθηγητῶν, τριῶν πρυτάνεων Α.Ε.Ι. καί ἑνός κοσμήτορος Α.Ε.Ι. μιᾶς Σχολῆς. Ὁ πρόεδρος καί τά μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου ὁρίζονται διά πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας διά μίαν τριετίαν δυναμένην νά ἀνανεοῦται. Σκοπός τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἡ γνωμάτευσις ἐπί παντός θέματος ἀφορῶντος εἰς τά Α.Ε.Ι. καί εἰς τήν χάραξιν κυβερνητικῆς πολιτικῆς εἰς τόν χῶρον τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας».

Καί ἀκόμη:

● ΤΟ ΑΡΘΡΟ 11 παρ. 3 πού ὁρίζει ὅτι «διά τήν θέσιν τοῦ πρυτάνεως καί τοῦ κοσμήτορος Α.Ε.Ι. ἐκλόγιμοι εἶναι πάντες οἱ τακτικοί καθηγηταί τοῦ οἰκείου Ἱδρύματος ὡς καί πᾶν ἕτερον πρόσωπον ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος» καί μάλιστα «ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας».

● ΤΕΛΟΣ, τό προσχέδιο δέχεται τήν ὕπαρξη Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καί μέ διατάξεις του καθορίζει τίς δικαιοδοσίες του καί τό ποιοί μποροῦν νά διορίζωνται σάν Ἐπίτροποι. Ὁρίζει τό ἄρθρο 36:

● «Κυβερνητικός Ἐπίτροπος διορίζεται διαπελέσας τακτικός καθηγητής Πανεπιστημίου ἤ ἄλλου Α.Ε.Ι. ἤ ἐν ἐνεργείᾳ ἤ συνταξιοῦχος ἀνώτατος δημόσιος πολιτικός ἤ στρατιωτικός ὑπάλληλος ἤ ἀνώτατος δικαστικός, ἐν γένει λειτουργός ἤ ἐπιστήμων ἀνεγνωρισμένου κύρους, ἐπί θητείᾳ πέντε ἐτῶν, δυναμένη νά ἀνανεοῦται».

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

● ΟΙ ΣΥΝΔΙΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ἐλευθερίες συμπιέζονται ἀκόμα περισσότερο μέ τό προσχέδιο αὐτό, πού θέλει τόν φοιτητή ἀπολιτικό ἄτομο. Ἄς σημειωθῆ, ὅτι στό προσχέδιο ἔχουν παραληφθῆ ὅλα τά βασικά ἄρθρα τοῦ Ν.Δ. 93)1969 πού ἀναφέρουμε πιό πάνω, ἐνῶ ταυτόχρονα καθιερώνει νέους περιορισμούς.

Συγκεκριμένα:

● «Ἐκκρεμούσης τῆς διά τά ἀνωτέρω ἐγκλήματα δίκης ἐπί καταδίκης φοιτητοῦ διά τι τῶν ὑπό τῶν ὑπό τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένων ἐγκλημάτων δύναται νά ἀπαγγελθῆ ἡ ποινή τῆς προσωρινῆς ἀποβολῆς ὑπό τοῦ Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου» (ἄρθρο 123 παρ. 2).

● «... Τά φοιτητικά σωματεῖα δέν δύνανται νά παρακωλύουν καθ' οἱονδήποτε τρόπον τήν κανονικήν διεξαγωγήν τῶν μαθημάτων καί ἐξετάσεων, οὐδέ νά ἐπιδιώκουν πολιτικούς σκοπούς» (ἄρθρο 116 παρ. 1).

● «Τό Συμβούλιον Φοιτητικῆς Μερίμνης ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπρυτάνεων ὡς προέδρου, ἐκ δύο καθηγητῶν ὁριζομένων ὑπό τῆς Συγκλήτου, ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Φοιτητικῆς Λέσχης καί πέντε (5) ἐκπροσώπων τοῦ συλλόγου τῶν φοιτητῶν τοῦ Α.Ε.Ι. Ἡ θητεία τῶν ἐκ καθηγητῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἶναι τριετής, τῶν ἐκπροσώπων δέ τῶν φοιτητῶν μονοετής, τούτων ὁριζομένων ὑπό τοῦ συλλόγου τῶν φοιτητῶν κατά μῆνα Ὀκτώβριον. Τό Συμβούλιον τοῦτο ἐπιλαμβάνεται πάντων τῶν φοιτητικῶν θεμάτων τῶν σχέσιν ἐχόντων πρός τήν διατροφήν, τήν στέγασιν, τάς διαφόρους φοιτητικάς, καλλιτεχνικάς, κοινωνικάς κλπ. ἐκδηλώσεις, τόν φοιτητικόν συνδικαλισμόν καί τήν ἐκπροσώπησιν τῶν φοιτητῶν εἰς τά διάφορα πανεπιστημιακά ὄργανα» (ἄρθρο 28 παρ. 4).

● ΔΙΑΤΑΞΗ, δηλαδή, πού θέτει τό Συμβούλιο αὐτό ὑπεράνω τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργάνων, ὅπως εἶναι οἱ φοιτητικοί σύλλογοι καί τά δευτεροβάθμια ὄργανά τους.

● ΚΑΙ τοῦτο φαίνεται ἀπό τό ἄρθρο 114 παρ. 1 πού ὁρίζει:

● «Φοιτηταί προτιθέμενοι νά καλέσουν εἰς συνάθροισιν φοιτητάς μιᾶς ἤ πλειόνων Σχολῶν ἤ ὁμάδα φοιτητῶν, ὀφείλουν νά ζητήσουν, προτάσει τοῦ Συμβουλίου Φοιτητικῆς Μερίμνης, παρά τοῦ Πρυτάνεως ἤ Κοσμήτορος Α.Ε.Ι. ἐγγράφως τήν πρός τοῦτο ἄδειαν, δηλοῦντες τόν τόπον, τήν ἡμέραν καί ὥραν καί τόν σκοπόν τῆς συναθροίσεως. Οἱ παραλείποντες τοῦτο ὡς καί οἱ παρά τήν ἄρνησιν τοῦ Πρυτάνεως ἤ τοῦ Κοσμήτορος προβαίνοντες εἰς τήν πρόσκλησιν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς».

Καί ἀκόμα:

● ΤΟ ΑΡΘΡΟ 117 παρ. 3 πού ὁρίζει ὅτι τά καταστατικά τῶν φοιτητικῶν συλλόγων πρέπει νά ἐγκρίνωνται πρῶτα ἀπό τή Σύγκλητο καί ὕστερα ἀπό τό Πρωτοδικεῖο.

● ΤΟ ΑΡΘΡΟ 117 παρ. 2 πού ὁρίζει ὅτι ὅσοι φοιτητές μένουν στό ἴδιο ἔτος δέν ἔχουν δικαίωμα νά μετάσχουν στή διοίκηση τῶν φοιτητικῶν συλλόγων.

● ΤΟ ΑΡΘΡΟ 124 κάνει δυνητική τήν αὐτοπρόσωπη παρουσία τοῦ φοιτητῆ πού διώκεται πειθαρχικά στό Πειθαρχικό Συμβούλιο, ἐνῶ ἡ μέχρι τώρα νομοθεσία ἐπιβάλλει τήν ἐμφάνιση τοῦ κατηγορουμένου στό ἁρμόδιο πειθαρχικό ὄργανο. Τό ἄρθρο αὐτό ὁρίζει συγκεκριμένα, ὅτι «ἡ ἀπολογία ὑποβάλλεται ἐγγράφως».

● ΤΕΛΟΣ, μέ τήν παράγραφο 4 τοῦ ἄρθρου 96 καθιερώνει τήν ὑπογραφή τῶν καθηγητῶν. «Φοιτητής περί τοῦ ὁποίου ἐσημειώθη ὑπό τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ — ὁρίζει ἡ διάταξη — ὅτι λίαν ἐλλιπῶς ἤ οὐδόλως ἐφοίτησεν εἰς τήν ὑποχρεωτικήν ἄσκησιν, ἀποκλείεται τῶν ἐπακολουθουσῶν ἐξετάσεων καί ὑποχρεοῦται νά ἐπαναλάβῃ τά μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐκτός ἄν ἡ οἰκεία Σχολή ἤ ἡ Σύγκλητος ἤθελεν ἀποφασίσει ἄλλως». Ἕνα μέτρο πού πλήττει κυρίως τούς ἐργαζόμενους σπουδαστές.

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΡΙΖΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ Χάρτης τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων πρέπει νά γίνη μέ τή συμμετοχή τῶν φοιτητῶν. Καί οἱ διατάξεις του νά κατοχυρώνουν τήν αὐτοτέλεια τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, τήν ἐλευθερία τῆς γνώμης καί τή διακίνηση τῶν ἰδεῶν, τήν ἐλευθερία καί ἀνεξαρτησία τοῦ φοιτητικοῦ συνδικαλισμοῦ καθώς καί ὅλα τά δικαιώματα πού ἔχουν οἱ φοιτητές σάν πολίτες. Νά καταργηθοῦν ὅλες οἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 93)1969 πού καταργοῦν τίς ἀκαδημαϊκές ἐλευθερίες καί ἀφαιροῦν βασικά δικαιώματα ἀπό τό φοιτητή, ἄν θέλουμε νά διαμορφώσουμε τήν κοινωνικά καί πολιτικά ὁλοκληρωμένη προσωπικότητα τοῦ αὐριανοῦ ἐπιστήμονα καί πολίτη.

● ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ἐπιβάλλεται ὁ ἐκσυγχρονισμός καί ἐκδημοκρατισμός τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας, ἡ δέ παραγωγή τοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ νά καθορίζεται ἀπό τίς ἀνάγκες καί τό συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καί ὄχι ἀπό τήν αὔξηση τοῦ βιομηχανικοῦ κέρδους. Ἀλλά ὅλα αὐτά, εἶναι συνδεδεμένα ἀσφαλῶς, μέ τήν ὕπαρξη γενικωτέρων ἐλευθεριῶν καί ὁμαλῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

ΜΗΝΑΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

ΤΕΛΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Ἀπό τίς πρόσφατες ἀρχαιρεσίες γιά τήν ἀνάδειξη νέων διοικήσεων τῶν σπουδαστικῶν συλλόγων. ΔΕΞΙΑ: Ὕστερα ἀπό τήν ψηφοφορία, σέ κάποια σχολή καί πισω - πίσω τό σῆμα τῆς νίκης. Συχνά, ἀκόμα καί μιά χαμένη μάχη εἶναι νίκη